

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicoꝝ Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

XVIII. De Ecclesia Perusina, & de S. Herculano Episcopo, & Martyre, &
Canonico Regulari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

Congregatioe Monasterij, qui & Herculani non solum Monachum, sed etiam Benedictinum affirmant agnoscunt. Caterum quoniam Codices huiusmodi antebenedictini sunt, ac eo maxime eorum ex sacro loco, probatissime autem habentur, sicut faciunt Ambrosius, Gregorius, Gregorius, atque alij Martyrologorum in scriptis Hilarus, Beda, Vuaridus, Ado, caterique huiusmodi sancti Codices sui passim in libris in usum addunt. Atque ut Canonistarum Canonumque Pontificiarum autoritatem de his ipsis Codicibus respiciam, Romana sufficere debet Ecclesia, quoniam diuini officij de Sanctis,lectiones ex eisdem Codicibus decerpere consuevit. His inuicem testimonijs factis, illud dicitur Cardinalium rituum Congregationis huiusmodi propria Ecclesia Perusina eius vrbis Episcopo Nardone Comitulo curante, post diligentem a Romanis non reuisionem approbasse, Anno 1665, die 12 Martij Nonembri de Martyre hoc nostro inter alia dicitur. Herculani secundum huius nominis Petrus Ipsi quoniam, cum in Canobis ex sancti Patris Benedicti in Perusia fundato, vitam monasticam ex antiquo lege duxisset, tandem Ecclesia Perusina eisdem ordinem.

Atque quoniam ista ad huc fundamentis celeberrimus est, ut quoniam sine scriptor Ioannes Trithemius in huiusmodi etiam Cardinali Bononiensi, et annumerat eundem sanctum Herculani inter monachos Ordinis sancti Benedicti, & Trithemij testificatio. Herculani huiusmodi Perusia ex monachis vir sanctissimi canonicorum sunt, qui multos pro Christo labores martyrum merito tenent. Quae Trithemij sententia quam vixit, non sit, Ioannes Baptista Brachefius ex Ordine Praedicatorum, cuius laudabiliter meminit Cardinalis Bononiensis in nouo ad Martyrologium Romanum, optime confirmat, eundem sanctum Herculani fuisse monachum huiusmodi Perusino ex Canobis, quod sancti Benedicti inuestigandam curauerunt.

Idem per alios de Benedictina sancti Herculani huiusmodi argumentum maxime est sciendum, quod etiam laudes Baptista Brachefius optime etiam probat, non solum sanctum Herculani quampluribus Deuotione comitatus ex Syria Romanam aduenisset, & huiusmodi in peregrinatione sua per Vindriam, Sabinaem, & Tuscanam, seruitus vel monasticam, aut Eremiticam excoluisse, etiam canone orantur. Imo & eorum nonnulli Canobij essent, non aliam, quam sancti Benedicti Regula obseruaret, obseruandam, monachis tradiderunt, id quod nullo negotio, nisi breuiter consuluerimus, demonstrare possumus, praecipue tamen ex per antiquo monasterio monasteriorum Verentili, Valli Narci, Faurae, Spoliti, Nerciae, & aliorum, in quibus Benedictini abbas praefuisse, certissime constat Lazarum, Ioannem, Maurum, Felicem, Ioannem alium, Isaac, Eleuterium, atque Florentinum, sanctitate illustres, omnes Herculani confidat: sed & hoc eadem monasteria cum alijs ex eorum, Ordinis sancti Benedicti, ceteri, & esse canonicis latenter.

Quoniam uirtutem ingenij quique Lectores facile huiusmodi persuadebunt, si ante oculos ponent, sanctum Be-

nedictum Regulam a se diuinitus scriptam ab anno Christi 497, ad 543, quo mortuus est, ut ex Magno Gregorio, ac fide dignis scriptoribus alijs fustius nos alibi probabimus, monachos docuisse, ac per vniuersa Christiani Orbis partes eunghasse. Quod si quispiam negauerit, negare illi necesse erit & Romana Ecclesia auctoritate, quae de Patriarcha hoc nostro inconcusse testatur, quod monachorum disciplinam in Occidente penes collapsam restituerit, ac miris e propagauerit, negare illi necesse isidem erit, & Faustum eiusdem Magni Benedicti discipulum sanctitate clarum, testemque oculatum de ipso Monachorum Patriarcha scribentem. Tantam a Domino promeruit gratiam ut nemini post beatorum, ac primos Apostolos inquam fuerit secundus, sed potius, Deo seruante, tot Sanctorum existerit fundator Canobiorum, tantaque Domino acquisierit militia monachorum: sed de Regula monachorum a Benedictino Principe Occidentis legatore, longè, latèque propagata, cum nos pluribus alijs tractauerimus, hoc loco sit satis attigisse. Caterum cum sanctus Herculani ex monastica conuersatione deducatur, & ipse monachus Perusinus fuerit ordinatus Episcopus, deinde eorum sua ea in Ecclesia monastica disciplina, & virtutes tam ipse obseruauerit, quam alios docuerit, quo sane pacto iam asserti Canonici confirmant Augustiniani hac ipsa in Cathedrali a Regulari quod est probatissima vita Canonico, eundem illam prima religionis rudimenta edocum, ibiq; professum, in Episcopum pastorem assumptum, & etiam Canonico, eorum sancti Augustini Regularium instituta, & ceremonias non solum docuisse, verum etiam eorundem Canonico obseruanti, quae ibidem diuinitus florauerat, & quae a prima institutione deflecterat, ad pristinum statum reformasse? quo pacto inquam hac affirmare audent, cum & Perusina eadem Ecclesia Ordinis sancti Benedicti potius extiterit, nec aliquando sancti Augustini Canonico, sed Benedictino tunc temporis habuerit Regularis?

Canonici insuper Augustiniani se ipsos etiam decipere cognoscuntur, cum volunt, maiorem Perusij Ecclesiam ea sancti Herculani tempestate fuisse illam, quae hodie haec die eandem intra ciuitatem Sancto Laurentio dicata veneratur, cum eadem potius in Perusino suburbio, ac in monte cognomento Caluario sancti Petri nomine diceretur, quae & eadem ipsa est, cuius meminit in Dialogo Magnus Gregorius. Hanc tamen maiorem commoditatis gratia permultos post annos intra Ciuitatem transtulit Rogerius eius loci Episcopus. Ipsa uero D. Petri Ecclesia, quae Benedictinorum Cassinensium institutionibus hodie subiacet, a monachorum Patriarcha Benedicti Regula obseruatione nulla inquam tempore discessit, quod clarissimum sit ex vita sancti Petri eiusdem monasterij abbatis, qui Orthonis magni Imperatoris aetate vixit. Ex eo etiam quod S. Petri Damiani de per antiquo altero illius monasterij Abbate sanctitate insigni testatur, atque demum ex Pontificum Romanorum priuilegijs Canobis eidem clarissimis, in quibus haec inter alia habentur: In primis siquidem Ratuces, ut ordo monasticus, qui secundum Deum, & B. Benedicti Regulam in eod-

MONA-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

causam D. Benedictus in sua regula nihil de clericali disponit. Alterum vero est, licet Gelafius I. in ep. Præf. 15. d. cum monachis dispensauerit, ut eo penitus clericorum possent in clericos ordinari: id tamen concessisse cum adhibita limitatione, nimirum vt saltem in reliquis manerent, utique constitutiones de iisdem Monachis disponentes, potest inter constitutiones de Monachis disponentes, quod ad rem attinet, erat constitutio Siricii Papæ in epist. 1. Decretali, quæ etiam referatur in c. Monachos 16. q. 1. præcipiens, monachos non ante quadragesimum, & quintum a tunc annum ad Episcopalem dignitatem posse assumi. Sunt enim hæc ipsius canonis formalia verba: *Monachi quoque, quos tamen non unquam gratulati sumus, & sine institutione sancta commendat, clericorum non nisi in viginti, & optamus, & volumus, ut vt quatuordecim annorum sunt digni, in minoribus per gratiam singulas crescentie tempore promotionem ad Diaconatum, vel Presbyterii institutionem, & si ad Diaconatum, vel Presbyterii institutionem ad Episcopatum conferantur: nec si a tunc facta ad Episcopatum eorum ascendant nisi in his eadem, quæ singula de quibus supra præfiximus, tempore fuerint exhausta.* Superius vero scilicet cap. 8. eisdem epist. talis terminus singulis ordinibus suscipiendis præfixitur, vt ab accessu adoleſcentiæ usque ad trigésimum annum, qui digni reperti fuerint, minores ordines & Subdiaconatum suscipiant, à trigésimo vero anno Diaconatum, & post quinquaginta annos Presbyteratum, & post decimum à suscepto Presbyteratu Episcopatum, ita enim legitur in dicta epist. in primo volumine Coarctationum: *quænam Gratianus in cap. Quinquaginta 77. d. ubi hoc caput refert, ista tempore aliquo pacto immutauerit, vt alia multa, si suppositis deducitur veritas illius assertionis eadem ratione, ex annorum ratione, ac suppuratione accepta, nam quo tempore B. Benedictus vii monasterium fundare inceperat, necess. est B. Episcopum Herculanium non solum clericum extitisse, verum etiam in sacris Subdiaconatus, & Diaconatus ordinibus, ac fortassis etiam Presbyteratus constitutum. Ergo impossibile est, illum et monasterio, vel professione, vel institutione sanctissimi Patriarchæ Benedicti ad sacerdotalem dignitatem gratiam fuisse euectum, vt male Constantinus Magni Gregorij verba interpretatur. Sequelam nullam negabit: cum nec monachi D. Benedicti instituti ex illorum institutione essent clerici, nec legatur, aliquem illorum, qui se in prima saltem ordinis institutione instituentibus tradiderunt, clericum fuisse. Sed nec ipse Beatissimus Patriarcha in sua regula clericorum meminit, nec ipsi monachi ab eodem instituti, nisi prius aliquot annorum intervallo in monasterio probati, ad Clericatum assumi potuissent. Antecedens vero illius rationis ita probatur: B. Herculani circa annum humanæ salutis 544. sub Vigilio Papa, & Totila Tyranno in*

runa Ciuitatis Perusinae per martyrii cursum consummavit, vt Baronius testis pro eiusdem S. Herculani Benedictina professione à Cōstituto productus, ac idcirco maior omni exceptione, in notis ad Martyrologium sub die 7. Nouemb. ex Sigiberto, & Mombritto fatetur. Ergo inter illius Diaconatum, & assumptionem ad Episcopatum quindecim saltem anni intercesserunt ex prædicta Constitutione Siricii Papæ. His addendi sunt saltem quatuor, aut quinque anni, in quibus Minores Ordines, & Subdiaconatum sumpsit, ac in eisdem ordinibus scriptum exercuit, iuxta vetustissimam Ecclesiæ traditionem, de qua non est nunc differendum. Igitur ab initiatione S. Herculani ipsi clericatus usque ad assumptionem ad Episcopatum viginti saltem anni intercesserunt. Victus certum est, eisdem Herculano aliquot annis in Episcopali dignitate vixisse, quippe qui illam Ecclesiam optimis institutis reformauit, & tantam autoritatem apud omnes eius sibi concitauit, vt Ciuitatem à Gothis obsessam magis iustione, quam eius armis defendere, quæ ob causam iustus est vitiosus decortari: quæ non facile vno, vel etiã altero anno fieri possunt, quæ res adhuc magis confirmari posset, si vera essent, quæ D. Gregorius illorum temporum vicinus eod. lib. 3. c. 13. scribit, Perusinam ciuitatem septennij obſidione sustinuisse. Hoc de Clericatu B. Herculani, & illius ad Episcopatum assumptione constituto, videmus nunc, quo tempore B. Benedictus monasteria fundare cepit, & monachos in eis congregare, non me latet, Constantinũ, vt scopolos præcaueret, illa verba ex industria posuisse: *Quam veritatem ingenii quique lectores facile sibi persuadebunt, si ante oculos ponent, sanctum Benedictum Regulam à se diuinitus scriptam ab anno Christi 497. ad 543. quo mortuus est, vt ex Magno Gregorio, & fide dignis alijs scriptoribus sicut nos alibi probabimus, monachos docuisse, &c.* Verum ingenii lectores hæc de regula à B. Benedicto anno Domini 497. diuinitus scripta sibi ob oculos saltē pro veritate ponere nō possunt qui legunt, D. Gregorij lib. 2. Dialogorum c. 3. scribentem S. Benedictum post decem tentationes, post fractum signo Crucis vas vitreũ cum veneno sibi propinatũ, relicto monasterio, quod ad preces quorundam monachorum regendum suscepit, in solitudinem fugisse, ibique diu permansisse: ac exinde cepisse multos ad illum congregari, & tunc duodecim monasteria ibi cōstruxisse, & tunc etiam cepisse nobiles Romanos ad illum concurrere, & tunc Equitum, ac Tertullum nobiles Romanos suos filios Maurum, & Placidum illi instituendos tradidisse, id epim non nisi anno salutis 523. contigisse, ostendit sub eodem anno Baronius tom. 7. num. 11.

Multò minus eandem fabellam sibi pro veritate ob oculos ponēt ingenii lectores, qui-cunque legerint in Actis S. Mauri Abbatis eiusdem Benedicti discipuli scriptum, ipsum Diuū Bene-

B b dictum

Li B. 11.

V.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

dictum ex hac vita migrasse 12. Kal. Aprilis in fab-
 bato sancto, & Marianum Scotum explicatū illi-
 lius obitum referentem in annum Christi 603.
 cum vixisset annos 96. quin & Sigibertum Gem-
 blaicensem, & Trithemium omnes ex Benedicti-
 no instituto monachos eandem sententiam, vt
 veriorē, predicantes, aut si demus, illos in hoc
 deceptos alij errandi occasionem præbuisse, in
 hanc tamen Constantinianam sententiam nun-
 quam descendit, qui cum Leone Hosiensis, &
 Baronio tom. 6. sub anno 454. num. 71. fense-
 rint ipsum D. Benedictum natum anno Christi
 480. quomodo enim regulam Monachis tradere
 potuisset, qui necdum prima vitæ monasticae do-
 cumenta exacte in tam tenera ætate discere potu-
 erat? Supponamus igitur cum Cardinali Baro-
 nio B. Benedictum non ante annum Christi 523.
 monasteria erigere, monachos congregare, insti-
 tuere, & regulis informare cepisse, iam ab illo
 tempore vsq; ad B. Herculani obitum non plus
 quam anni vnus & viginti intercedere poterūt,
 cum vt diximus, B. Herculani anno 544. mar-
 tyrio cursum suum consummaret. Verum si
 B. Gregorio fidem adhibemus, necesse est dicere,
 ipsum B. Herculani septennio saltem obsidionis
 Perusinae Cathedram Pontificalem tenuisse,
 & adhuc ex Constitutione Sirij Papæ superius
 memorata decem annis presbyterum ante Epif-
 copatum mansisse, & alijs quinque Diaconum,
 qui integrum numerum annorum intercedentium
 inter primam institutionem Benedictinam,
 & obitū B. Herculani expleat, & superant, vt alios
 annos omitteremus, in quibus idem sanctus vir in
 Minoribus, & facti Subdiaconatus Ordinibus se-
 se prius exercuerat. Igitur de vltimis ad prima pe-
 dem referendo, antequam D. Benedictus mona-
 steria erigere, & monachos instituere cepisset, B.
 Herculani iam inter Clericos erat numeratus,
 & saltem inter Diaconos constitutus.

VI. **Q**uæ ratio in hunc modum roborari adhuc
 magis poterit, si supponamus B. Herculani,
 antequam à ciuibus Perusinis Pontifex postula-
 retur, ex longa conuersatione in monasterio Pe-
 rusino ante habita illis optimè notum, & proba-
 tum fuisse, quod nec Constantinus negat, quin &
 constanter asserit: hoc namque supposito necesse
 erit dicere, monasterium illud iam Perusij existisse,
 antequam D. Benedictus in montibus Sim-
 bruinis prima suorum monasteriorum fundamē-
 ta projiceret, vt ipse Herculani iuxta Pontificias
 constitutiones per conuenientia temporum in-
 terualla ad singulos ordines ascenderet. Ergo ce-
 nobium illud, ex quo D. Herculani ad Pontifi-
 cialis dignitatis culmen fuit euectus, ex D. Benedi-
 cti instituto nullatenus esse potuit.

VII. **S**ed adhibetur ad maiore corroboratione eius-
 dem veritatis hæc secunda ratio, quo tempore S.
 Herculani in monasterio Perusino conuersaba-
 tur, siue ante assumptionē D. Herculani ad gratiā

sacerdotalis dignitatis, monachi D. Benedicti
 nullū monasteriū Perusini habebant. Ergo frigida
 est illa Constantini imaginatio de Benedictina D.
 Herculani professione, antequam ad episcopatum
 dignitatis gratiā assumerecur. Sequela illius ratio-
 nis suppono, vt manifestā: quia cū ipse Cōstanti-
 nus, quā Canonici Augustiniani cōueniunt, B. Herculani
 assumptū fuisse ex aliquo monasterio Perusij
 tunc existente. Assumptū verò probatur, nā
 D. Gregorius in Dialogis Chronica monasterij
 Cassinensis, Baronius, & alij antiquiores, qui mo-
 nasteria à D. Benedicto vel etiam ab illius disci-
 pulis illo vincite exstructa recensuerunt, illud
 monasterij Perusij, siue ab illo, siue à Perulino ip-
 so viuere exstructū, ne per somnū quidem memi-
 nerunt, quis verò crederet, omisuros, si cuiusmodi
 monasteriū Benedictinū teuera ibi fuisse institū-
 tū, cū aliorū tum à D. Benedicto in montibus
 Simbruinis, & in monte Cassino, tum à B. Placido
 in Sicilia exstructorum distincte, specificè, &
 conceptis nominibus meminissent?

Patantur obsecro tarditatem meam, qui inge-
 nio præuolant. Si B. Herculani ex monasterio
 assumptus fuit, quod Perusini D. Benedicto ex-
 struxerant, eiusmodi monasterium quodnam fuit,
 & vbi exstitit?

Respondet Constantinus, illud fuisse monasteriū
 B. Petri, vbi tunc D. Benedicti institutio vigeat,
 & nunc etiā viget, nec vllō tempore à monachorum
 D. Benedicti institutionibus defecit. At hie
 loci ego volebam, nam istud vltimum prædi-
 cium, ad quod veluti ad sacram Anchorā recur-
 rit, tandem illius assertionem Solis luce clarior
 uerit, quod solum ad hominem salte sufficiens
 ostendendum, & quidem inuincibiliter, B. Herculani
 non monachum siue ex D. Benedicti, siue
 etiam alterius cuiusvis instituti, sed clericum
 regularem necessariū exstitisse, primò namq; vbi
 reperit Cōstantinus, monachos tempore B. Herculani,
 aut etiā quadringentis annis post illius obitum
 immediatè sequentibus, monasterium B. Petri
 in Suburbio, in loco, qui mons Caluaris dicitur
 incoluisse? Legat quæro vitam B. Petri eiusdem
 monasterij primi Abbatis ex Ord. D. Benedicti
 legat historiam manuscriptam eiusdem monasterij,
 quam viri docti & nobiles, & probatè fidei
 non pauci eiusdem Ciuitatis viderūt. Vident in-
 super Ecclesiæ Perusinae historiam, videbit, Ecclesiā
 am D. Petri non ante monachis Benedictinis tra-
 didi, quā Rogerius Ciuitatis Episcopus nonam
 Cathedralem intra Ciuitatem, quæ nunc S. Laurentij
 dicitur, exstruxisset, & in eam ex dicta Ecclesiā
 S. Petri suam, & suorum canonicorū sedem
 transfuisset: quæ omnia circa tempora Orbobas
 III. Imperatoris contigerunt, quibus temporibus
 Honestus eiusdem Ciuitatis Perusij Episcopus,
 & Rogerij successor Petri Abbati Benedictino
 Ecclesiā Sancti Petri concessit, vt ibi monasterium
 secundum Regulam D. Benedicti institu-

Ante id tempus ostendat Constantinus, cum
 Ecclesiā monachorum D. Benedicti fuisse
 illa Cōstantini imaginatio de Benedictina D.
 Herculani professione, antequam ad episcopatum
 dignitatis gratiā assumerecur. Sequela illius ratio-
 nis suppono, vt manifestā: quia cū ipse Cōstanti-
 nus, quā Canonici Augustiniani cōueniunt, B. Herculani
 assumptū fuisse ex aliquo monasterio Perusij
 tunc existente. Assumptū verò probatur, nā
 D. Gregorius in Dialogis Chronica monasterij
 Cassinensis, Baronius, & alij antiquiores, qui mo-
 nasteria à D. Benedicto vel etiam ab illius disci-
 pulis illo vincite exstructa recensuerunt, illud
 monasterij Perusij, siue ab illo, siue à Perulino ip-
 so viuere exstructū, ne per somnū quidem memi-
 nerunt, quis verò crederet, omisuros, si cuiusmodi
 monasteriū Benedictinū teuera ibi fuisse institū-
 tū, cū aliorū tum à D. Benedicto in montibus
 Simbruinis, & in monte Cassino, tum à B. Placido
 in Sicilia exstructorum distincte, specificè, &
 conceptis nominibus meminissent?

Patantur obsecro tarditatem meam, qui inge-
 nio præuolant. Si B. Herculani ex monasterio
 assumptus fuit, quod Perusini D. Benedicto ex-
 struxerant, eiusmodi monasterium quodnam fuit,
 & vbi exstitit?

Respondet Constantinus, illud fuisse monasteriū
 B. Petri, vbi tunc D. Benedicti institutio vigeat,
 & nunc etiā viget, nec vllō tempore à monachorum
 D. Benedicti institutionibus defecit. At hie
 loci ego volebam, nam istud vltimum prædi-
 cium, ad quod veluti ad sacram Anchorā recur-
 rit, tandem illius assertionem Solis luce clarior
 uerit, quod solum ad hominem salte sufficiens
 ostendendum, & quidem inuincibiliter, B. Herculani
 non monachum siue ex D. Benedicti, siue
 etiam alterius cuiusvis instituti, sed clericum
 regularem necessariū exstitisse, primò namq; vbi
 reperit Cōstantinus, monachos tempore B. Herculani,
 aut etiā quadringentis annis post illius obitum
 immediatè sequentibus, monasterium B. Petri
 in Suburbio, in loco, qui mons Caluaris dicitur
 incoluisse? Legat quæro vitam B. Petri eiusdem
 monasterij primi Abbatis ex Ord. D. Benedicti
 legat historiam manuscriptam eiusdem monasterij,
 quam viri docti & nobiles, & probatè fidei
 non pauci eiusdem Ciuitatis viderūt. Vident in-
 super Ecclesiæ Perusinae historiam, videbit, Ecclesiā
 am D. Petri non ante monachis Benedictinis tra-
 didi, quā Rogerius Ciuitatis Episcopus nonam
 Cathedralem intra Ciuitatem, quæ nunc S. Laurentij
 dicitur, exstruxisset, & in eam ex dicta Ecclesiā
 S. Petri suam, & suorum canonicorū sedem
 transfuisset: quæ omnia circa tempora Orbobas
 III. Imperatoris contigerunt, quibus temporibus
 Honestus eiusdem Ciuitatis Perusij Episcopus,
 & Rogerij successor Petri Abbati Benedictino
 Ecclesiā Sancti Petri concessit, vt ibi monasterium
 secundum Regulam D. Benedicti institu-

inter. Ante id tempus offendat Constantinus, cum Ecclesiam monachorum D. Benedicti iussit, ut illi etiam indulgamus, offendat Perusina quod aliud monasterium vel D. Benedicti, vel illius monachis exstruxisse.

Præterea D. Petri Perusina Basilica temporibus B. Herculani, & sequentibus vsque ad Rogationem Episcopum, qui fuit circa annum 980. plus minus, maior Ecclesia erat, vel vt vocant Cathedralis typum tenente, & afferente. Verum monachos D. Benedicti temporibus S. Herculani, qui eiusdem D. Benedicti contemporaneus extitit, Ecclesiam Cathedralis tenuisse, Constantinus quo probabili documento ostendit? eo præsertim tempore quo vix ex Sublacensibus turgurij crispere inceperant, homines sanctissimæ quidem vitæ, sed omnes Laici, vt vulgi more loquuntur ob vocabulorum indigentiam, id est nullo adhuc clericali charactere insigniti, quibus D. Benedictus non vt clericos, sed vt laicos regulam vitæ præscripsit, in qua de clericis monachis ne verbum quidem habetur.

¶ Item si S. Herculani ex monastica D. Benedicti institutione assumptus fuit, vt hoc etiam gratis concedere mus, sanè inter primos ipsius D. Benedicti discipulos veniret connumerandus, vt potest vel etate maior secundò aliquos, aut sint illi æqualis: & cum fuerit insignis non solum Episcopus, sed etiam Christi martyr, cõsequens erit, vt penes ex familia D. Benedicti Episcopus, & martyr, eodem Benedicto adhuc super sit, sit omnino reconstituendus. Hoc si ita est, cur venerandi monachi illi ab antiquo tempore in suis Martyrologis minime scriperant? cur illi sua officia minime persoluerunt, cur B. Gregorius, qui aliorum D. Benedicti discipulorum sanctorum, & martyrum meminit, & alij vetulsi, qui Sanctorum Placidi, Mauri, & aliorum, & Sanctissimi Patriarchæ rogatus tanta diligentia tam accuratè literis cõscriperunt, vnus Herculani primo loco ante omnes recensendi, nec per somnium quidem meauerunt? sed nec ex recentioribus aliquis fide dignus, & probatus autor illi in albo Sanctorum Benedicti inuentum reposuit? parù igitur probabilitate sine, que Constantinus de Monastica Benedictina S. Herculani professione scribit.

Postremo vetusta, & cõsians est Ecclesie Perusina traditio, B. Herculani statim ad Episcopalem dignitatem euecti, clerum reformasse, & optimis Regule Clericalibus instituisse, quin etiam illos more canonico seu regulari viuere constituisse. Ergo necesse fuit, illum inter clericos, & cù clericis regulariter, & more canonico viuentibus ante illud tempus degisse, non inter monachos Benedictinos, qui vix vnum sacerdotem, aut diaconum per singula monasteria per id temporis habebant, vt ex regula D. Benedicti cap. 62. habes.

¶ Tertio tandem veritas, quod S. Herculani fuerit verè clericus canonicus, siue regularis, ex

instituto per D. Patre Augustinũ in laurato, multipliciter etiam probatur, & primò quidem ratione proximè facta, quia veteres Ecclesie Perusinae tabula, quæ in antiquo officio S. Herculani recitabantur, expressè habent, B. Herculani ex monasterij conuersatione assumptum, clericos maioris Ecclesie more canonico viuere instituisse. Hinc verò euidens præsumptio est, illum professione canonicam antea extitisse, quomodo enim regularis vitæ instituta suis clericis tradere potuisset, & illos ad normã vitæ canonicæ reformare, nisi prius ipse eiusmodi instituta apprime doctus fuisset in aliquo Collegio Canonicorum?

Ad hæc B. Herculani, venerando P. Constantino fatente, in monasterio Ecclesie Beati Petri, ante Episcopatum regularis vitæ institutum profitebatur. At illo tempore Ecclesia B. Petri Perusina Cathedralis cum esset, non monachorum D. Benedicti, nec alterius instituti, sed Clericorum Regularium erat, sicut omnes primarij illius temporis Basilicæ, vt in antecessibus ostendimus. Ergò vel ex hoc capite, quod aduersæ partis præcipuum est fundamentum, maximè probatur clericalis institutio B. Herculani.

Præterea certum est, in Ecclesia Perusina regulare D. Augustini institutum ab antiquissimo tempore viguisse vsque ad Iulium Papam huius nominis Secundum. Tradunt etiam Perusinae tabula, B. Herculani suos clericos maioris Ecclesie more canonico viuere instituisse. Ergò ante B. Herculani in Ecclesia Perusina non erant monachi, sed clerici. Ergo & post S. Herculani fuerunt ibi clerici canonici, id est regulares. sed quod ad rem pertinet. Ergo vel ante D. Herculani erant clerici canonici, & sic habemus intentum, cum S. Herculani assumptus fuerit ex numero Religiosorum illius Ecclesie, vel ipse primus institutum clericorum canonicorum in Ecclesiam Perusinam introduxit, & sic cum introduxerit institutum D. Augustini, & cum suis canonicis communiter vixerit, saltem in Episcopatu fuit professor instituti Canonicorum Regularium Augustinianorum, præter quod verisimile admodum est, illud institutum in Ecclesiam Perusinam illum induxisse, cuius ipse professor antea extiterat: & vt semel dicam, si S. Herculani huiusmodi institutum in Ecclesiam Perusinam non inuexit, aut saltem non reformauit, vt Canonici Augustiniani in suis officijs quotannis recitatis dicunt, quis alius huiusmodi institutum in Ecclesia Perusina plantauit? tandem quod omnè dubitationem tollere videtur, in Bulla Iulij II. per quam Ecclesia Perusina ex regulari est secularis effecta, dicitur illam à sua institutione fuisse regularem, & Ordinis S. Augustini, non ergo fuit aliquando instituta sub Ordine Monastico, siue D. Benedicti, siue alterius.

¶ Secundo principaliter probari potest eadè veritas testimonijs duorum Historicorum non

